

З початком революційних подій разом із батьками переїжджає із Петрограда до Полтави, де викладає географію в школах міста: у 1918-1923 рр. – в 9-й трудовій школі (спочатку заклад носив назву гімназії сумісного навчання), одночасно в 1920-1921 рр. – у 5-й соціально-економічній школі; в 1923-1941 рр. працювала в 3-й трудовій школі. На основі постанови ЦВК і РНК СРСР «Про введення персональних звань для вчителів» від 10.04.1936 р., мала звання вчителя середньої школи. В роки німецької окупації Полтави не працювала. Після звільнення міста вже з 5.10.1943 р. працює учителем географії та історії в 4-й середній школі, мала чудову характеристику якості викладання.

У зв'язку із відкриттям природничо-географічного відділу в Учителському інституті при Полтавському державному педагогічному інституті, Лідія Іванівна зачислена з 1.07.1946 р. викладачем географії на погодинну оплату. Оскільки вона мала ще й історичну освіту, з 1.09.1946 р. була переведена, як асистент на 0,5 ставки, на новоутворену кафедру загальної історії та географії, де викладала курс загальної фізичної географії. На цій посаді працювала впродовж двох навчальних років, випустивши один потік учителів природознавства та географії 5-7 класів. Оскільки в 1948р. набору на 1 курс стаціонару природничо-географічного факультету Учителського інституту не було, то з 1.09.1948 р. переведена з 0,5 ставки на погодинну оплату за сумісництвом(продовжувала працювати в школі №4 м. Полтави). Звільнена з роботи з 1.09.1949 р. за відсутністю навантаження. У 1950 р. залучалася для проведення вступних екзаменів з географії в Учителському інституті, і їй на 1950-1951 н.р. було заплановане навчальне навантаження в 188 годин (з погодинною оплатою, поза штатом).

На жаль, подальшу долю Л.І. Прохорової з'ясувати не вдалося. Її батько помер під час окупації Полтави, а прямих нащадків у неї не було.

НІКІТЕНКО Наталія Іванівна

Наталія Іванівна Нікітенко народилася 12 липня 1920 р. у сім'ї дрібного службовця в селі Хрестище Костянтиноградського повіту Полтавської губернії (її батько був бухгалтером, мав прізвище Микитенко).

Середню освіту здобула упродовж 1929 – 1938 рр. у містечку Сватове на Луганщині. У 1938 р. вступила на перший курс географічного факультету Харківського університету, де встигла закінчити три курси до початку війни. Разом з тим, в університеті закінчила курси медичних сестер.

З 1 вересня 1941 по 25 липня 1942 р. Н.І. Нікітенко працювала учителем географії в м. Сватове. З липня 1942 по січень 1943 р. перебувала на окупованій німецькими військами території. Після визволення Луганщини від окупантів, у лютому 1943 р. Наталія Іванівна добровільно вступила до лав радянської армії, була учасницею бойових дій у складі Третього Українського та Першого Білоруського фронтів (як медична сестра кінно-санітарної роти). Мала цілий ряд нагород. У листопаді 1944 р. демобілізована з діючої армії в зв'язку з хворобою.

Упродовж грудня 1944 – вересня 1945 р. Н.І. Нікітенко працювала учителем географії, фізики та математики ремісничого училища № 11 в селищі Нижня Дуванка Сватівського району (тоді - Ворошиловградської області).

З вересня 1945 р. продовжила навчання у Харківському університеті, який закінчила в 1946 р. з кваліфікацією «Економіко-географ. Викладач».

За розподілом, після закінчення університету Н.І. Нікітенко була направлена на роботу до Роменської залізничної середньої школи № 34 Сумської області, з якої звільнилась 25 серпня 1947 року в зв'язку з позитивним рішенням щодо її заяви про роботу на 0,75 ставки в Полтавському педагогічному інституті імені В.Г.Короленка (у якому в 1946 р. був відкритий природничо-географічний відділ при Учительському інституті).

Трудовий шлях в нашому навчальному закладі Н.І. Нікітенко розпочала з 1 вересня 1947 р. на кафедрі загальної історії та географії. В різні роки викладала курси картографії, географії СРСР і України, географії зарубіжних країн, вела польові й педагогічні практики для студентів природничо-географічного відділу Учительського інституту (як підрозділу ПДП імені В.Г. Короленка).

Мала позитивні характеристики керівництва Інституту, була депутатом Полтавської міської ради.

В зв'язку із закриттям у грудні 1951 р. Учительського інституту й припиненням підготовки в ньому вчителів природознавства та географії 5-7 класів, Н.І.Нікітенко була призначена керівником відділу педагогічної практики інституту й переведена на кафедрі загальної історії на 0,5 ставки (наказ від 11.12.1951 р.). На цій посаді вона пропрацювала до кінця 1952/1953 н.р., й наступні півроку працювала тільки керівником педпрактики. З 21.01.1954 р. звільнена з посади керівника педпрактики (у зв'язку зі скороченням посади), й призначена на посаду асистента кафедри педагогіки з навантаженням 0,5 ставки. На цій кафедрі продовжувала займатися педпрактиками упродовж 1954 – 1958 рр. (у першій половині 1958 р. працювала на ставку, проводячи ще й практичні заняття з педагогіки). Із 1953 р. Н.І. Нікітенко розпочинає роботу над кандидатською дисертацією зі спеціальності «економічна географія СРСР».

У другій половині 1950-х рр., бажаючи працювати викладачем географії, подає заяви до ряду географічних факультетів вишів (Одеського, Кіровського, Красноярського, Чернівецького). 1 вересня 1958 р. Н.І. Нікітенко звільняється з Полтавського педінституту імені В.Г. Короленка у зв'язку з обранням по конкурсу на посаду викладача кафедри географії Бійського педагогічного інституту, де вона працювала до 1960 р. Упродовж 1960 – 1968 рр. Н.І. Нікітенко працювала викладачем, доцентом кафедри економічної географії Південно-Сахалінського педагогічного інституту. У 1966 р. в Пермському держуніверситеті Н.І. Нікітенко успішно захистила кандидатську дисертацію на тему «Розвиток і розміщення харчової промисловості Полтавської області» на здобуття наукового ступеня кандидата географічних наук за спеціальністю «економічна географія СРСР».

У 1976 р. Н.І. Нікітенко повертається до Полтави, де працює на посаді доцента кафедри економічної географії та економічної історії Полтавського кооперативного інституту. За сумісництвом, як погодинник, Н.І. Нікітенко ви-

кладала курс економічної географії СРСР студентам історичного факультету Полтавського педагогічного інституту імені В.Г. Короленка упродовж 1976 – 1985 рр., приймала вступні іспити з географії в абітурієнтів-істориків.

Померла Н.І. Нікітенко 23 вересня 2000 р. у віці 80 років. Похована у місті Полтава.